

EU2020: Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vähentämistavoitteet

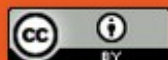
Kelan tutkimus 50 vuotta: Kestävä hyvinvointi -seminaaripäivä 5.6.2014

Sessio 3: Sosiaalisesti kestävä hyvinvointivaltio? Suomalaisten elinolot ja tulonjako

Markus Kainu

yliopisto-opettaja

Sosiaalitieteden laitos, Turun yliopisto

EU2020 köyhyystavoite

poistetaan köyhyys- tai syrjäytymisvaara vähintään 20 miljoonalta ihmiseltä vuoteen 2020 mennessä

Mitä mitataan ja
kuinka moni on köyhyyden ja
syrjäytymisen vaarassa?

Indikaattori 1: Suhteellinen tuloköyhyysriski

Henkilöt, joiden kotitalouden käytettävissä olevat tulot kulutusyksikköä kohti ovat pienemmät kuin 60 prosenttia maan vastaavasta mediaanitulosta

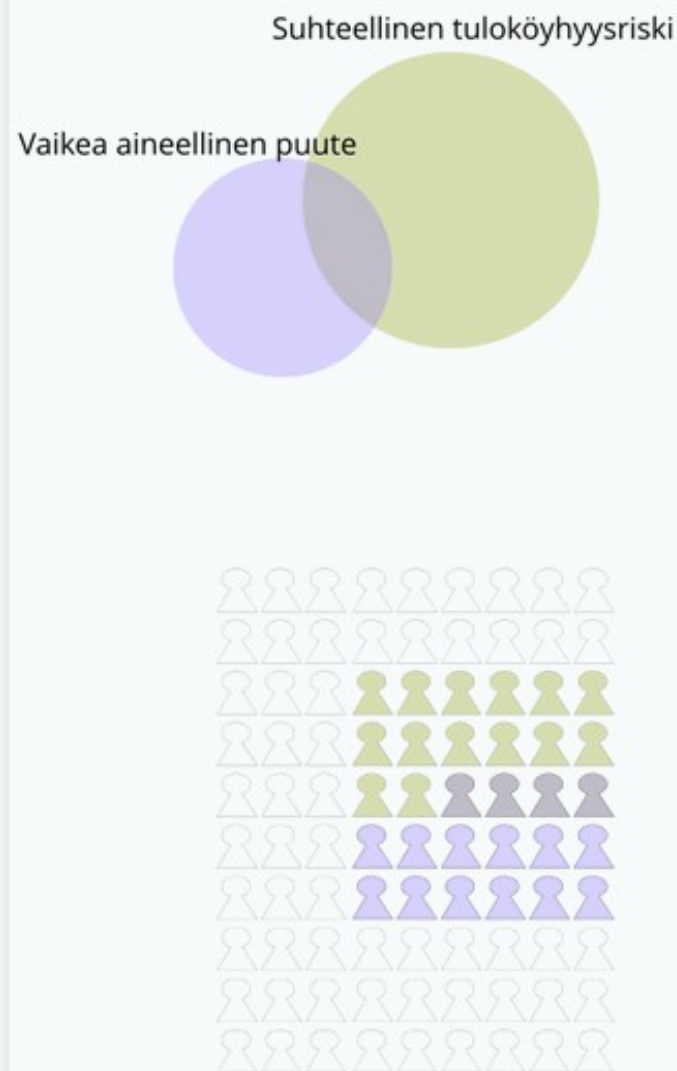
Suhteellinen tuloköyhyysriski

Indikaattori 2: Vakava aineellinen puute

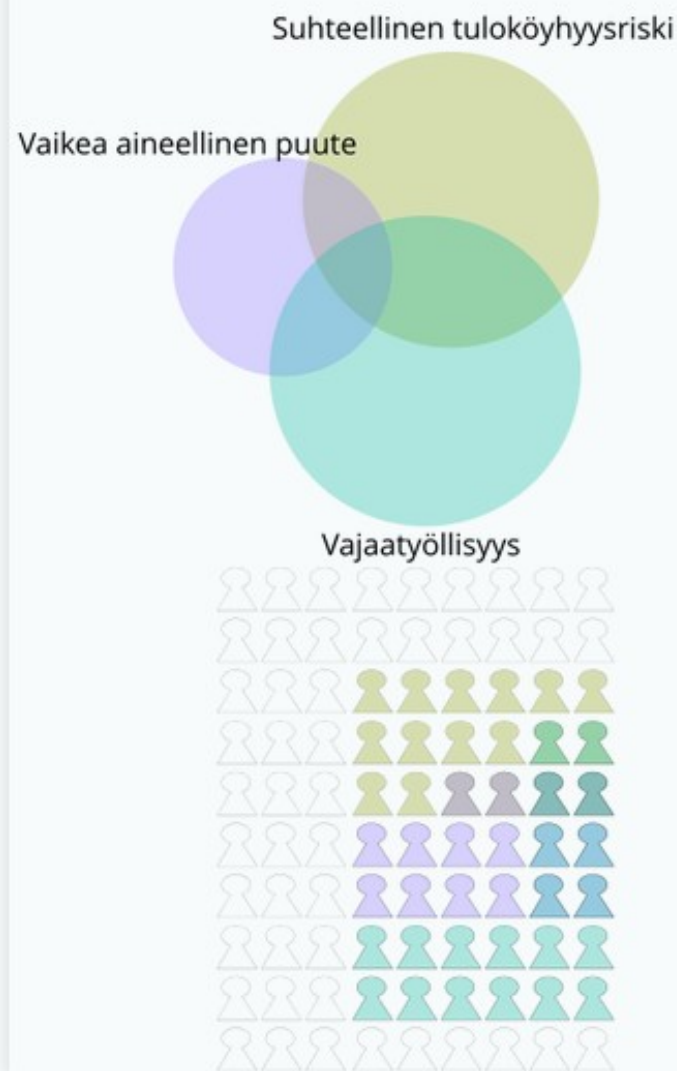
Kotitaloudella on puutteita aineellisessa elintasossa, jos vähintään neljä ehtoa yhdeksästä täyttyy:

1. rästit asuntolainan, vuokran, muiden asumismenojen tai osamaksujen tai muiden lainojen takaisinmaksussa
2. ei mahdollisuutta viikon lomaan kodin ulkopuolella
3. ei mahdollisuutta proteiinipitoiseen ruokaan joka toinen päivä
4. ei varaa hoitaa odottamattomia rahoituskuluja edellisvuoden köyhyysrajaa vastaavaa määrää
5. ei varaa (matka)puhelimeen
6. ei varaa väritelevisioon
7. ei varaa pesukoneeseen
8. ei varaa autoon
9. ei varaa lämmittää asuntoaan riittävästi

Indikaattori 3: Vajaatyöllisyys

Lasketaan kotitalouksien työikäisen (18–59-vuotiaat) väestön työllisyysasteen perusteella. Kotitalouden työikäiset aikuiset muodostavat potentiaalisen työssä kävijöiden perusjoukon. Heidän työllisinä oloaikansa vuoden aikana kuvaa työssäkäynnin intensiteettiä. 18–24-vuotiaat opiskelijat jätetään laskelman ulkopuolelle. **Kotitalouden työintensiteetti lasketaan suhteuttamalla työikäisten jäsenten työllisyyskuukausien summa kaikkien työikäisten yhteenlaskettuun potentiaaliseen aikaan** (12 kuukautta kullakin). Lopuksi otetaan huomioon kaikki näiden kotitalouksien alle 60-vuotiaat jäsenet, myös lapset. **Mittari kuvaa sitä, kuinka suuri osa väestöstä elää niissä kotitalouksissa, joissa työllisenä oloaika jää vähäisemmäksi kuin 20 prosenttia mahdollisesta työhön käytettävissäolevasta ajasta.**

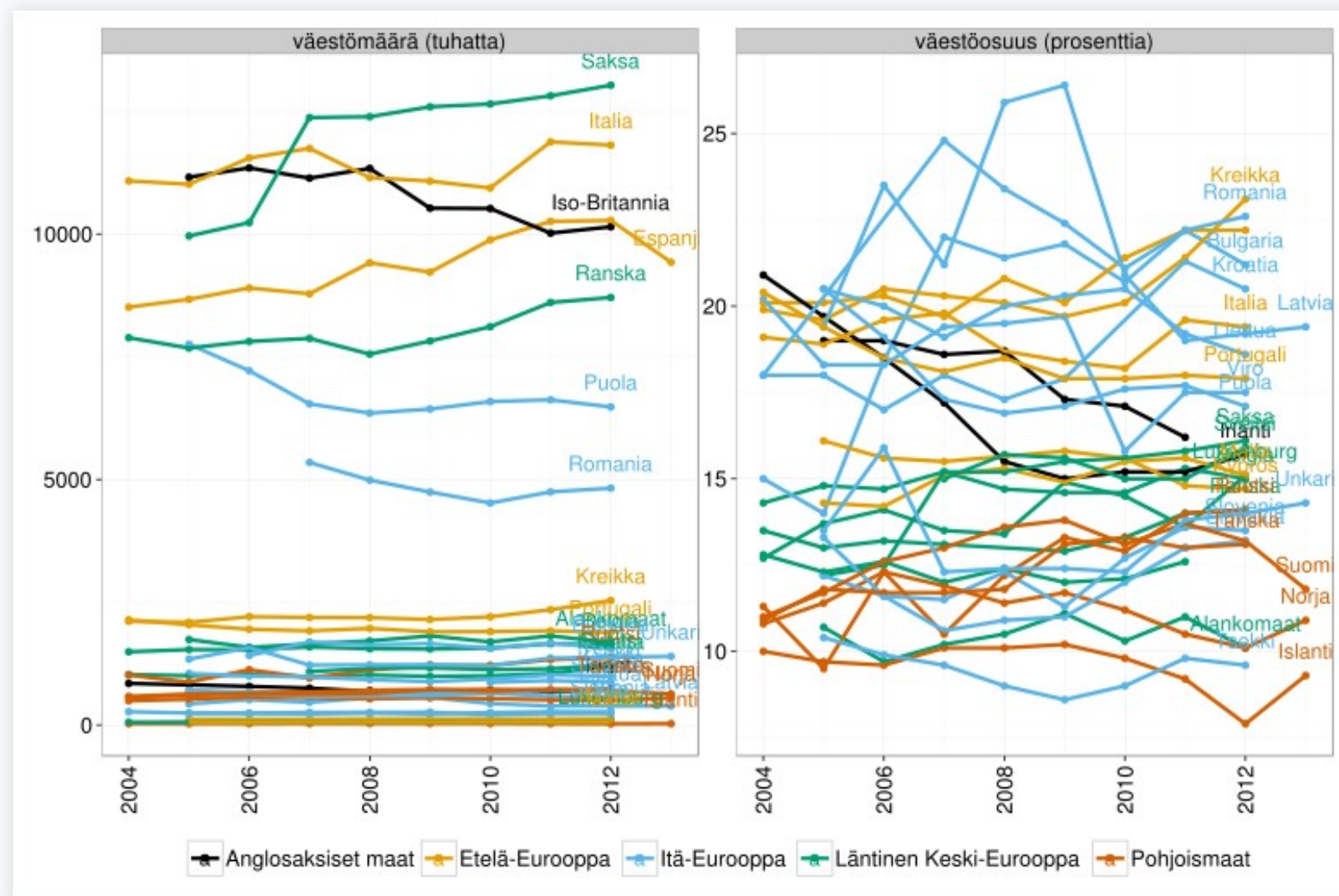
Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskin kokonaismittari

Niiden kotitalouden jäsenet ovat köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskissä, joiden kohdalla yksi tai useampi kolmesta indikaattorista toteutuu.

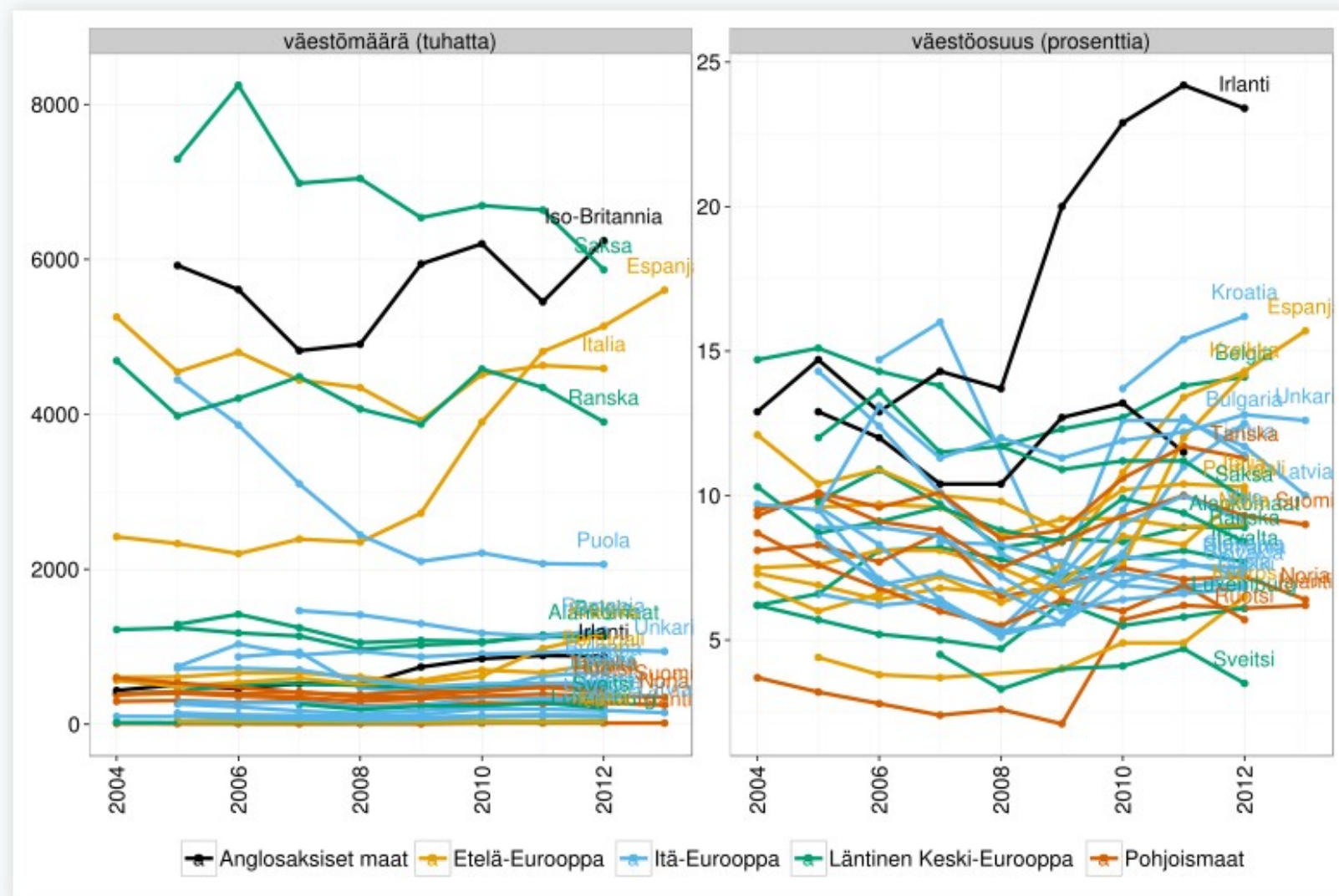

Eurooppalaiset elinolot köyhyys- tai syrjäytymisvaaran mittareiden valossa

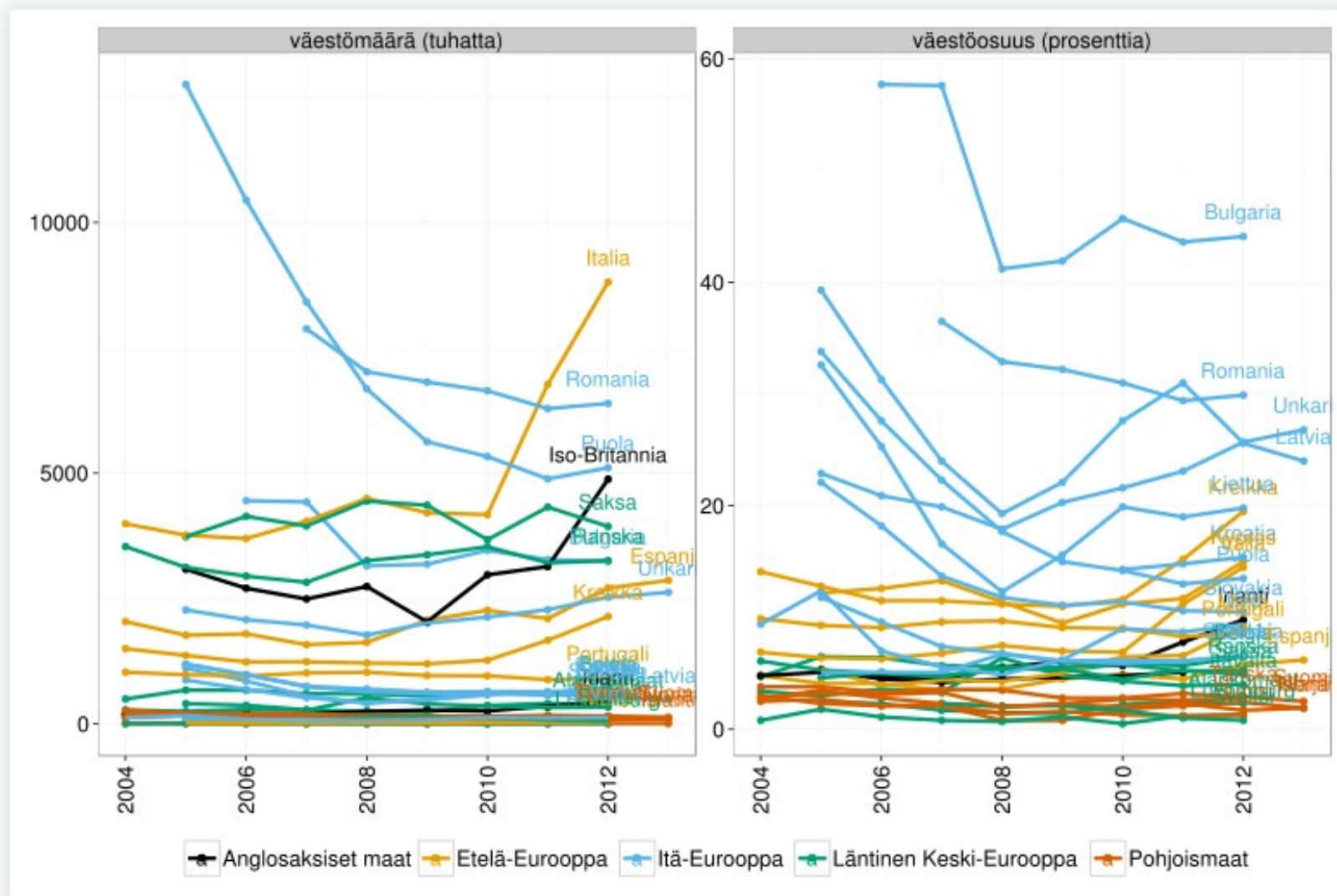
Tuloköyhyysriski

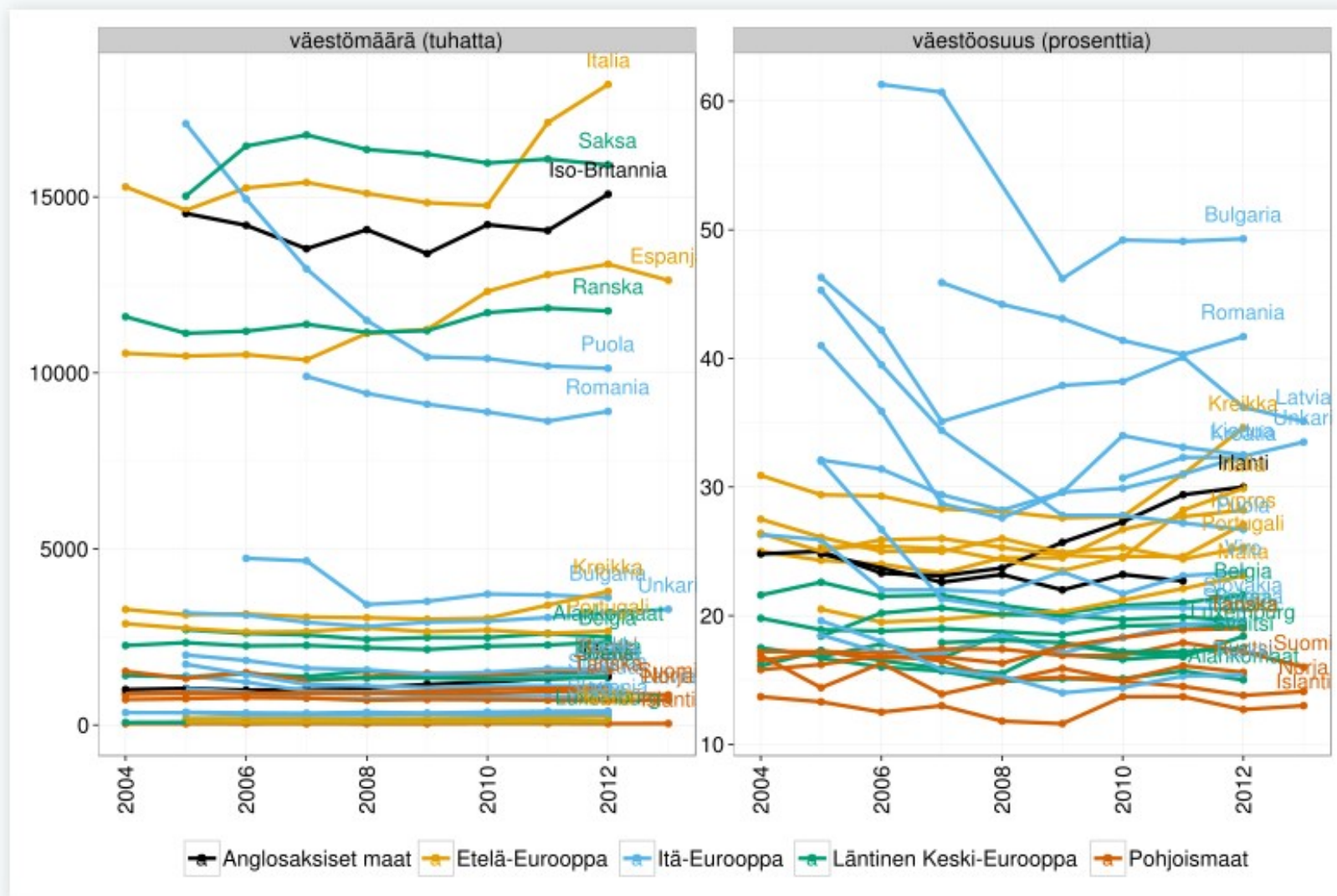
Työintensiteetti

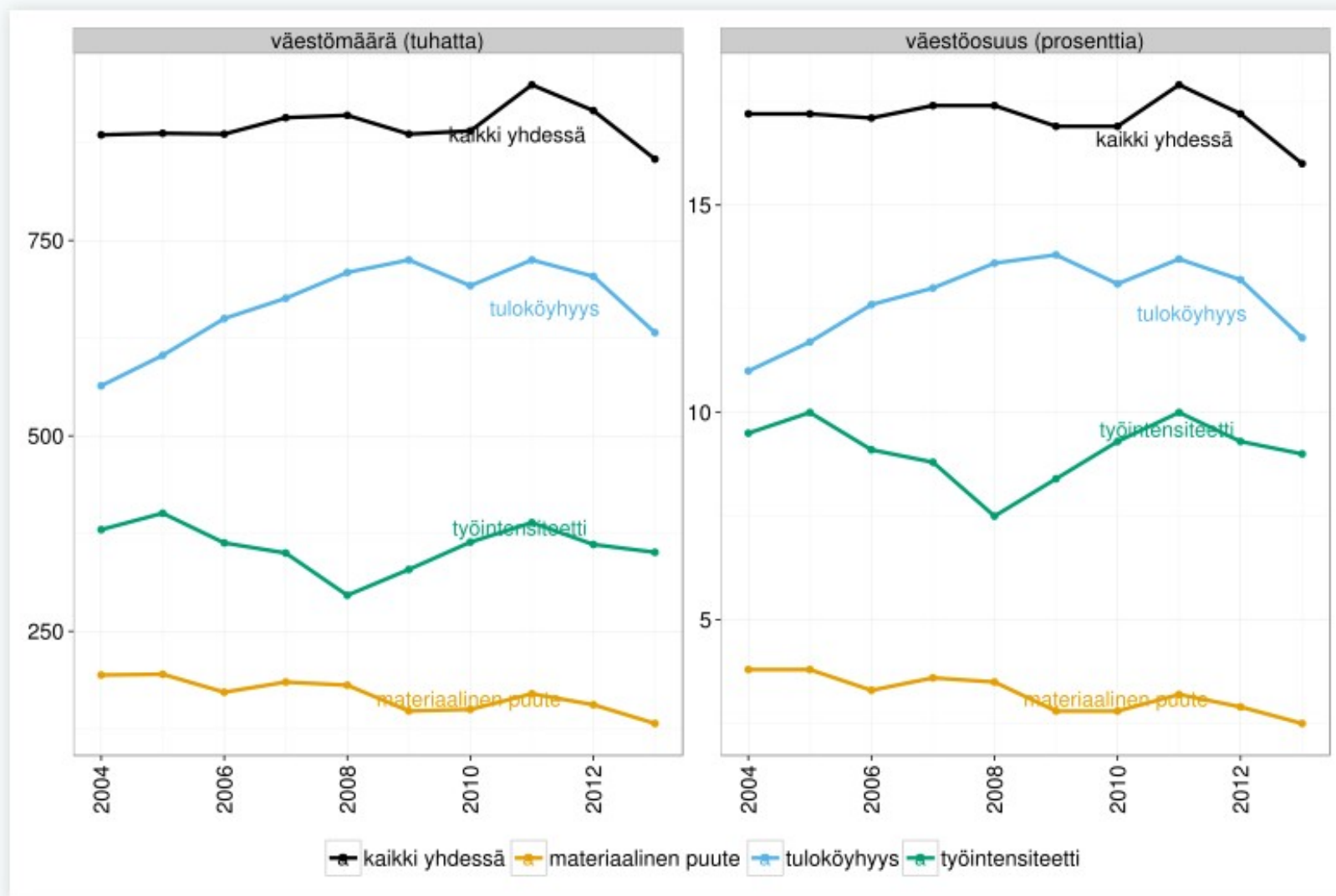
Materiaalinen puute

Köyhyyden ja syrjäytymisen vaarassa - kaikki indikaattorit yhdessä

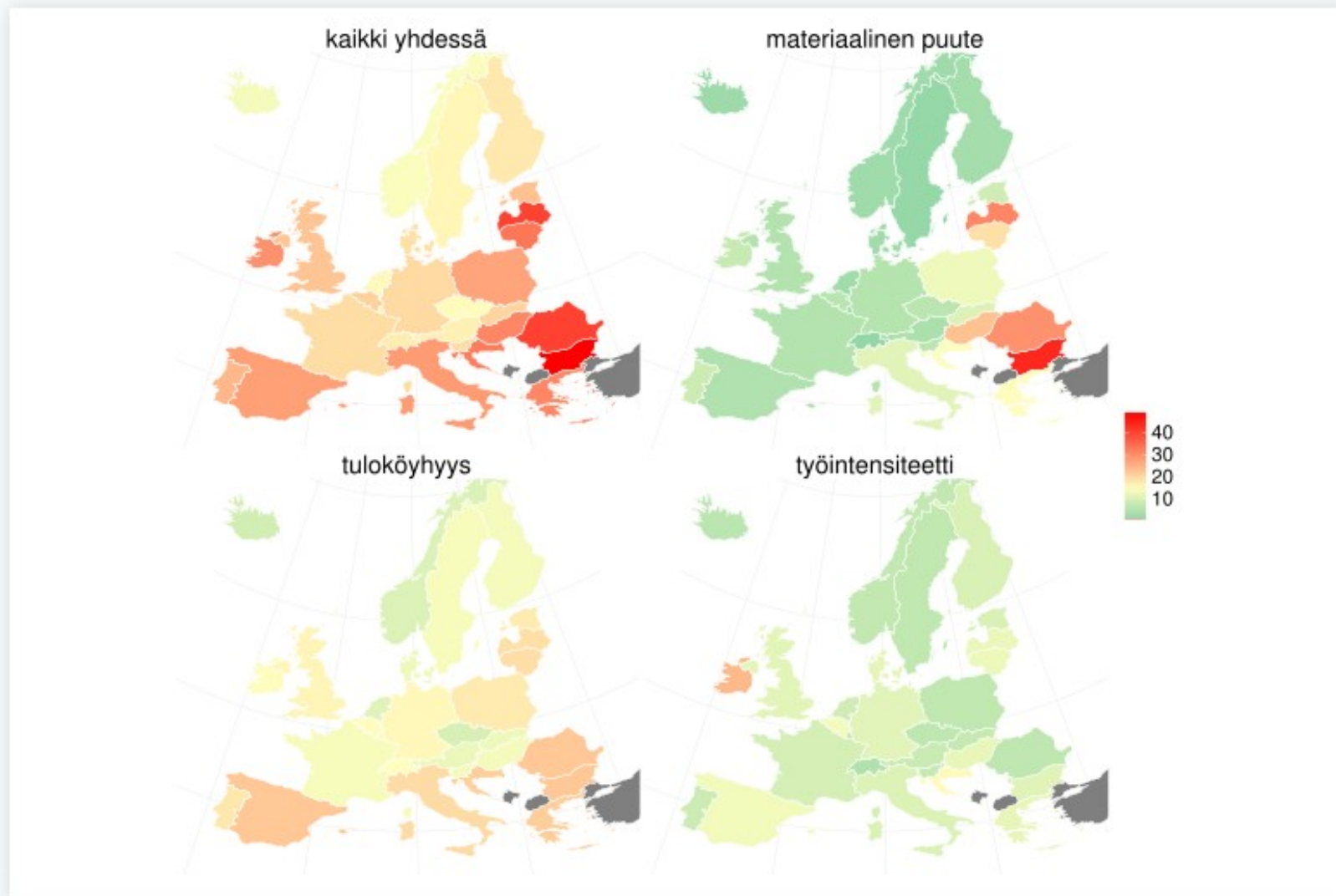
Suomen tilanne tarkemmin

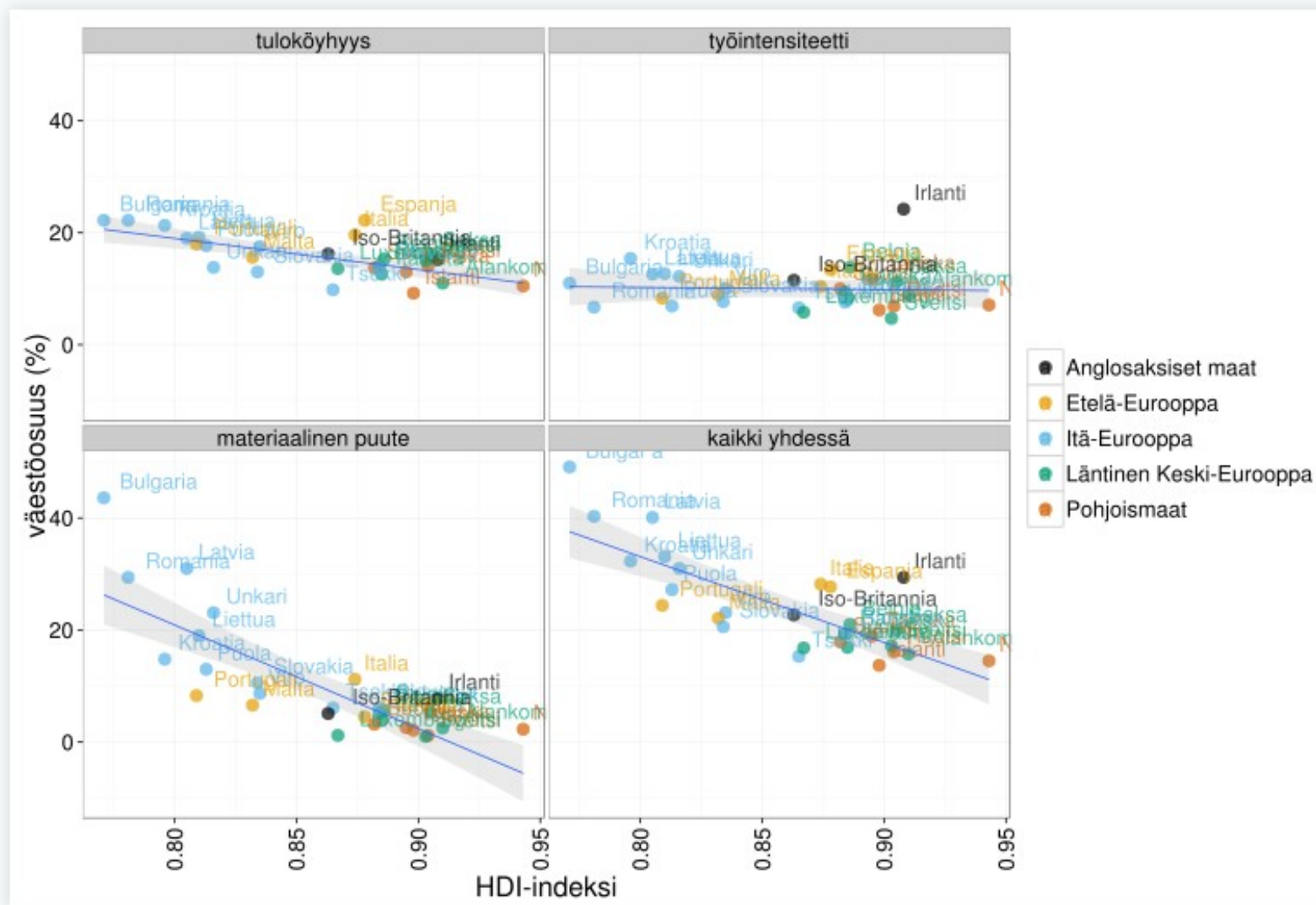
Tavoitteen ja mittareiden kritiikkiä

- kokonaistavoite on määrällinen ja ensisijaisesti EU:n tasolla
 - isojen maiden köyhyys on iso ongelma
 - pienten maiden köyhyys on pieni ongelma
- tavoitteiden teoriaperusta on ristiriitainen
 - suorat vs. epäsuora mittarit
 - suhteellinen vs. absoluuttinen
- mistä seuraa ongelmia
 - maiden väliseen vertailuun
 - yli ajan vertailuun
 - politiikkojen vaikutusten arviointiin

Neljä köyhyysuuretta vuonna 2011 (keltainen = 15 %)

EU2020-indikaattoreiden suhde HDI-indikaattoriin

Suhteellisen mittaamisen ongelma

Kotitalouden mediaanitulot (keltainen = EU27 mediaanitulo)

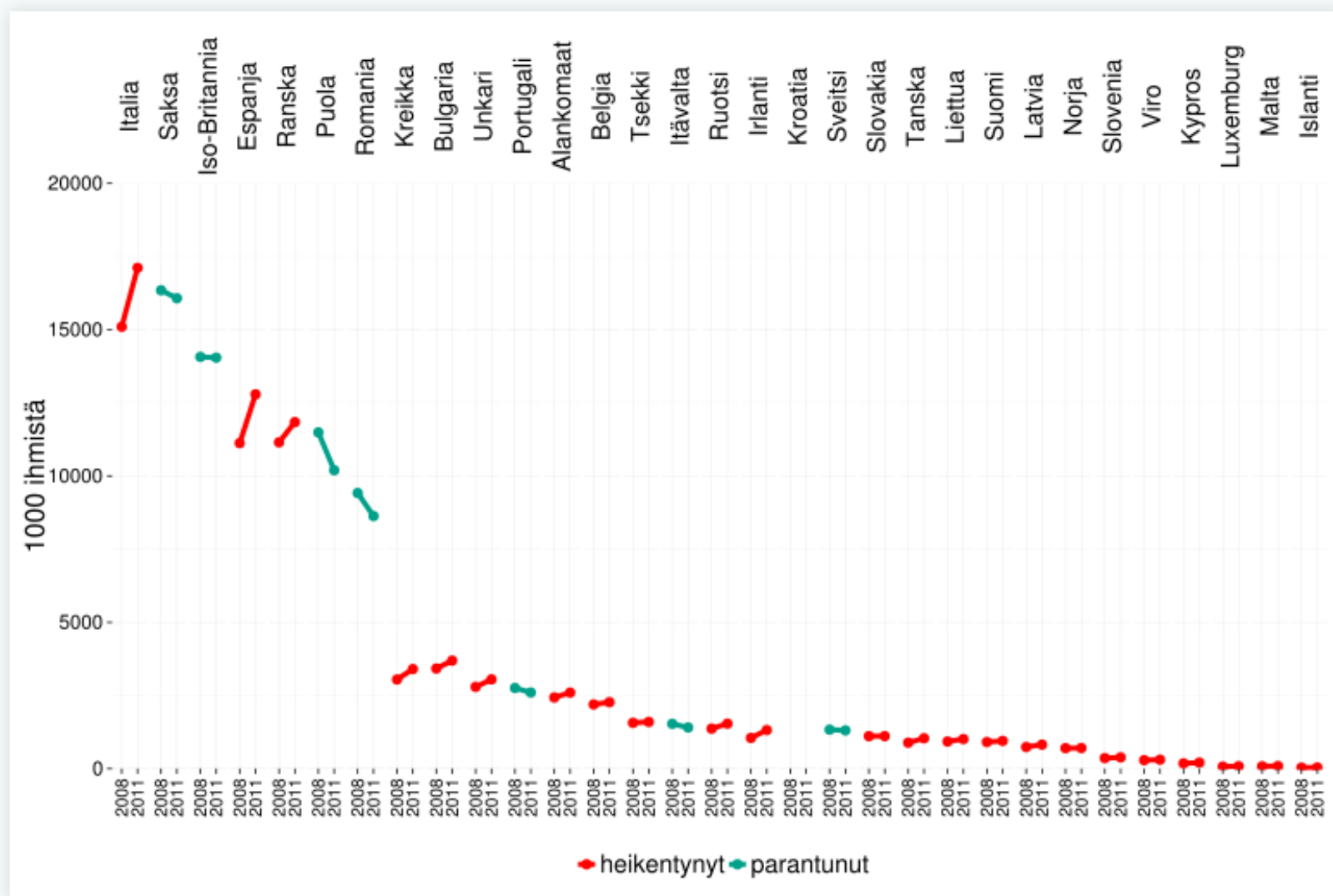

Suhteellinen tuloköyhyysriski (keltainen = EU27 keskiarvo)

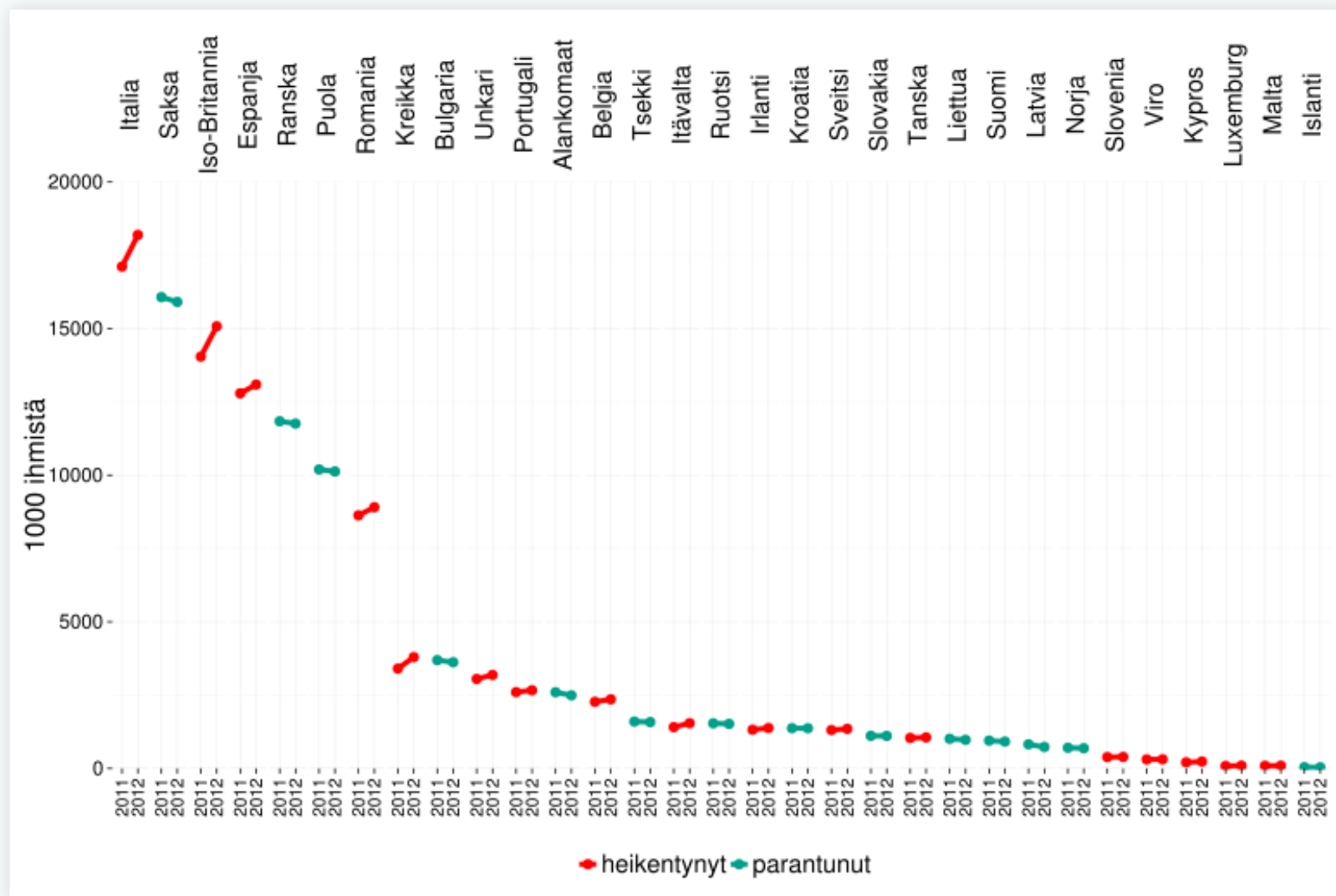

EU2020 tavoitteiden saavuttaminen

Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskissä olevien **määrät** vuosina **2008 ja 2011** (1000 ihmistä)

Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskissä olevien määrät vuosina **2011 ja 2012** (1000 ihmistä)

KIITOS

diat & lähdekoodi: markuskainu.fi/blog/